

บริการผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรังในชุมชน ปีงบประมาณ 2565

วัตถุประสงค์

- สนับสนุนให้ผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรัง ได้รับการบริการต่อเนื่องที่บ้าน/ในชุมชนอย่างมีคุณภาพ
- ลดอัตราการกลับเป็นซ้ำ/การรับเข้ารักษาซ้ำในโรงพยาบาลของผู้ป่วยเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10,221 ราย

ผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรังสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ที่ได้รับการวินิจฉัยรหัสโรค F20 – F29 และมีเงื่อนไขเพิ่มเติม ดังนี้

1. เป็นผู้ป่วยที่เคยหรือมีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง (Serious Mental illness with High risk to Violence : SMI – V) ตามหลักเกณฑ์ที่กรมสุขภาพจิตกำหนด **หรือ**
2. เป็นผู้ป่วยที่มีความซับซ้อนในการจัดการ เช่น ในครอบครัวเดียวกันมีผู้ป่วยจิตเวชหลายคน ผู้ป่วยไม่ยอมรับการเจ็บป่วยของตัวเอง ผู้ป่วยไม่ร่วมมือในการรักษา ขาดยา ขาดผู้ดูแลหรือผู้ดูแลไม่มีศักยภาพเพียงพอ อาจถูกล่ามขัง จำเป็นต้องสนับสนุนการดูแลโดยชุมชน และหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องร่วมด้วย

โดยต้องไม่ซ้ำกับผู้ป่วยรายเดิมที่ได้รับการดูแลในปีที่ผ่านมา กรณีจำเป็นสามารถลงทะเบียนผู้ป่วยรายเก่าที่มีอาการทางจิตไม่คงที่ และมีความจำเป็นต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดได้ไม่เกินร้อยละ 5 ของผู้ป่วยที่ลงทะเบียนทั้งหมด

คำนิยามและความหมาย

ผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรังกลุ่มเสี่ยง ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง (Serious Mental Illness with high risk to Violence : SMI-V) หมายถึง ผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรังกลุ่มเสี่ยง (F20-F29) ที่เข้าเกณฑ์มีความเสี่ยงสูงต่อการก่อความรุนแรง ตามเกณฑ์การจำแนก ดังนี้

- ❖ SMI-V 1 (Suicide) : มีประวัติทำร้ายตัวเองด้วยวิธีรุนแรงมุ่งหวังให้เสียชีวิต
- ❖ SMI-V 2 (Violence) : มีประวัติทำร้ายผู้อื่นด้วยวิธีรุนแรง/ก่อเหตุการณ์รุนแรงในชุมชน
- ❖ SMI-V 3 (Delusion) : ผู้ป่วยที่มีอาการหลงผิด มีความคิดทำร้ายผู้อื่นให้ถึงแก่ชีวิต หรือมุ่งร้ายผู้อื่นแบบ เฉพาะเจาะจง
- ❖ SMI-V 4 (Crime) : เคยมีประวัติก่อคดีอาญารุนแรง (ฆ่า/พยายามฆ่า ข่มขืน วางเพลิง)

1. จ่ายตามการลงทะเบียนผู้ป่วย ที่หน่วยบริการบันทึกข้อมูลในระบบ Care transition ภายในช่วงวันที่ 1 ตุลาคม 2564 ถึง 31 ธันวาคม 2564

2. สปสช.จะจ่ายเงินในอัตราเหมาจ่าย ให้แล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม 2565

การบริหารการจ่าย

หน่วยบริการที่ทำหน้าที่พี่เลี้ยง	แบบเหมาจ่ายบริการในอัตรา 1,000 บาทต่อราย โดยจ่ายตามจำนวนการลงทะเบียนของหน่วยบริการประจำและหน่วยบริการปฐมภูมิที่รับผิดชอบพื้นที่/ชุมชนนั้น
หน่วยบริการประจำ	แบบเหมาจ่ายบริการในอัตรา 5,000 บาทต่อราย โดยจ่ายตามจำนวนการลงทะเบียนของผู้ป่วย

การกำกับติดตาม

- ❖ หน่วยบริการทำหน้าที่พี่เลี้ยง หรือหน่วยบริการประจำ และหน่วยปฐมภูมิ ดำเนินการติดตามเยี่ยมผู้ป่วยอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 6 เดือน (บริการติดตามเยี่ยมผู้ป่วยที่บ้าน หรือในชุมชน)
- ❖ กรณีผู้ป่วยย้ายที่อยู่/ที่ทำงาน หรือกรณีภาวะฉุกเฉิน และหรือภัยพิบัติ ตามประกาศคณะรัฐมนตรี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด สามารถ ประสานงาน อสม. ในพื้นที่ นำเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารมาใช้ในการติดตามเยี่ยมผู้ป่วยหรือญาติได้ เช่น ผ่านระบบโทรศัพท์ หรือ ระบบ Applications ต่าง ๆ Line , Facebook , Zoom , Blue Jeans ที่สนทนาเป็น Video Conference Call
- ❖ ประเมินสุขภาพผู้ป่วยตามแบบประเมิน 10 ด้าน
- ❖ บันทึกผลการติดตามเยี่ยมในโปรแกรม Care Transition

รายการตัวชี้วัด การดูแลผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรังในชุมชน

ลำดับ	ชื่อตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล
1	ร้อยละของผู้ป่วยที่ได้รับการติดตามเยี่ยมต่อเนื่องครบ 6 ครั้งตามเกณฑ์	Care transition, CMHS
	สูตรการคำนวณ = $\frac{\text{จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการติดตามเยี่ยมครบ 6 ครั้ง} \times 100}{\text{จำนวนผู้ป่วยเป้าหมายที่ได้รับการลงทะเบียนทั้งหมด}}$	
2	ร้อยละของผู้ป่วยกลับเป็นซ้ำที่เข้ารับการรักษานผู้ป่วยใน	e – claim
	สูตรการคำนวณ = $\frac{\text{จำนวนผู้ป่วยกลับเป็นซ้ำที่เข้ารับการรักษานผู้ป่วยใน} \times 100}{\text{จำนวนผู้ป่วยเป้าหมายที่ได้รับการลงทะเบียนทั้งหมด}}$	
3	ร้อยละของผู้ป่วยที่มีระดับคะแนนการประเมินด้านอาการทางจิตดีขึ้น (คะแนนเดือนที่ 6 ดีกว่าเดือนที่ 1)	Care transition, CMHS
	สูตรการคำนวณ = $\frac{\text{จำนวนผู้ป่วยที่มีระดับคะแนนการประเมินด้านอาการทางจิตดีขึ้น} \times 100}{\text{จำนวนผู้ป่วยเป้าหมายที่ได้รับการลงทะเบียนทั้งหมด}}$	

หลักเกณฑ์ เงื่อนไขการบันทึก ขอรับค่าใช้จ่ายชดเชยค่าบริการ

ขั้นตอนการขอรับค่าใช้จ่าย

การบันทึกข้อมูล

Care transition
โปรแกรมจิตเวชฯ โคราซ

การตรวจสอบข้อมูล

CMHS
กรมสุขภาพจิต

ข้อมูลการจ่าย

Seamless for DMIS
สปสช.

กำกับติดตาม โดยสปสช.กับหน่วยพี่เลี้ยง

คู่มือการใช้งาน
ระบบข้อมูลและการเบิกจ่ายค่าบริการดูแลผู้ป่วยจิตเวช
(Community Mental Health Service System : CMHS)

ข้อมูลผู้ป่วยจิตเวชที่ได้รับการดูแลต่อเนื่องในชุมชนจำแนกตามรายประเภท

Serious Mental Illness with High Risk to Violence					Complicated
Suicide	Violence	Delusion	Crime	Mix	
50	237	142	9	688	79

ข้อมูลสถานะสุขภาพผู้ป่วยจิตเวชโดยรวมหลังติดตามเยี่ยมครบ 6 ครั้งตามเกณฑ์

ระดับ	ผลประเมินสถานะผู้ป่วยจิตเวชโดยรวม			
	อาการทางจิต	ความร่วมมือในการใช้ยา	การใช้สุรา/สารเสพติด	การทำกิจวัตรประจำวัน
ดีขึ้น	237	294	196	135
คงที่	903	836	921	996
แย่ลง	65	75	88	74